NN 42/2019 (26.4.2019.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-1467/2018 od 19. ožujka 2019.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

875

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Nada Barišić iz Šibenika, na sjednici održanoj 19. ožujka 2019. donio je

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Šibeniku dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem Gž-403/18 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Nadi Barišić određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava na razumnu duljinu postupka zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 9.400,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Podnositeljica Nada Barišić iz Šibenika (u daljnjem tekstu: podnositeljica) podnijela je 12. travnja 2018. ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) smatrajući da joj je trajanjem postupka koji se vodio pred Općinskim sudom u Šibeniku (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud), pod brojem P-1370/2015, povrijeđeno ustavno pravo na donošenje odluke u razumnom roku, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

Podnositeljica je ustavnu tužbu podnijela u povodu rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Gžzp II-13/18-3 od 15. veljače 2018. (u daljnjem tekstu: rješenje Vrhovnog suda) kojim je odbijena žalba podnositeljice i potvrđeno rješenje Županijskog suda u Šibeniku (u daljnjem tekstu: drugostupanjski sud) broj: Gzp II-4/17-6 od 10. siječnja 2018. (u daljnjem tekstu: rješenje drugostupanjskog suda) u dijelu kojim nije prihvaćen zahtjev podnositeljice za isplatu primjerene naknade u višem iznosu. Rješenjem drugostupanjskog suda prihvaćen je zahtjev podnositeljice za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, te je podnositeljici dosuđena naknada u iznosu 2.000,00 kuna i naloženo prvostupanjskom sudu donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem P-1370/15 u roku od dva mjeseca od dana dostave tog rješenja.

1.1. Podnositeljica u ustavnoj tužbi predlaže da Ustavni sud donese odluku kojom se ustavna tužba usvaja, kao i da joj se odredi primjerena novčana naknada.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

2. Parnični postupak pred prvostupanjskim sudom pokrenut je 11. ožujka 2013. tužbom podnositeljice protiv tuženika, radi isplate.

Podneskom od 28. veljače 2014. tuženik je dostavio odgovor na tužbu.

Podneskom od 23. travnja 2014. podnositeljica je precizirala tužbeni zahtjev.

Na ročištu održanom 3. rujna 2014. saslušani su podnositeljica i tuženik, dok je na sljedećem ročištu održanom 5. studenoga 2014. sud zaključio glavnu raspravu.

Prvostupanjski sud, presudom broj: P-568/13 od 10. prosinca 2014., odbio je tužbeni zahtjev podnositeljice.

Podnositeljica je 24. prosinca 2014. izjavila žalbu na prvostupanjsku presudu.

Drugostupanjski je sud, postupajući po žalbi podnositeljice, presudom broj: Gž-227/2015 od 1. lipnja 2015. prihvatio žalbu, ukinuo pobijanu presudu i predmet vratio na ponovno suđenje.

Podneskom od 5. srpnja 2016. podnositeljica je precizirala tužbeni zahtjev.

Na ročištu održanom 6. rujna 2016. sud je odredio provođenje dokaza saslušanjem svjedoka.

Predsjednik prvostupanjskog suda, rješenjem broj: Su-Gzp I-18/2016-4 od 23. rujna 2016., utvrdio je osnovanim zahtjev podnositeljice radi zaštite prava na suđenje u razumnom roku te naložio sutkinji zaduženoj za predmet broj: P-1370/15 donijeti i otpremiti odluku u što kraćem roku, ali ne duljem od šest mjeseci.

Na ročištu održanom 23. studenoga 2016. saslušane su stranke, dok je ročište zakazano za 24. siječnja 2017. odgođeno jer dostava poziva za svjedoke nije bila uredna.

Na ročištu održanom 23. veljače 2017. saslušan je svjedok, a za svjedokinju koja je uredno pozvana, a nije pristupila na ročište, određeno je prisilno dovođenje te je saslušana na ročištu održanom 19. lipnja 2017.

Podnositeljica je 18. srpnja 2017. podnijela drugostupanjskom sudu zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, budući da prvostupanjski sud nije u roku postupio po nalogu predsjednika suda.

Očevid na licu mjesta proveden je 22. rujna 2017., uz sudjelovanje vještaka građevinske struke.

Vještak je nalaz i mišljenje dostavio prvostupanjskom sudu 20. listopada 2017.

Nakon toga, prvostupanjski sud održao je ročište 24. studenoga 2017. i 15. prosinca 2017. kada je saslušao vještaka te zaključio glavnu raspravu.

Rješenjem drugostupanjskog suda prihvaćen je zahtjev podnositeljice za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, te je podnositeljici dosuđena naknada u iznosu 2.000,00 kuna i naloženo prvostupanjskom sudu donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem P-1370/15 u roku od dva mjeseca od dana dostave tog rješenja.

Rješenjem Vrhovnog suda odbijena je žalba podnositeljice te je potvrđeno prvostupanjsko rješenje u dijelu kojim nije prihvaćen zahtjev podnositeljice za isplatu primjerene naknade u višem iznosu.

Prvostupanjski sud, presudom broj: P-1370/15 od 29. siječnja 2018., djelomično je usvojio tužbeni zahtjev podnositeljice.

Podnositeljica i tuženik izjavili su žalbe na presudu broj: P-1370/15 od 29. siječnja 2018. te se postupak u trenutku odlučivanja o ustavnoj tužbi vodi pred drugostupanjskim sudom pod brojem Gž-403/18.

III. MJERODAVNO PRAVO

3. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.) do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70.) nisu mijenjane.

4. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).